REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următorele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner., Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banĭ

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVII.

„GAZETA" iese în fie-care dĭ.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șese lunĭ 12 cor., pe treĭ lunĭ 6 cor.
N-rii de Dumineca 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de Dumineca 8 fr. pe an.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brasov
Administrațiunea, Piața mare, Têrgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunĭ 10 cor., pe treĭ lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe treĭ lunĭ 6 cor. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 224. Brașov, Sâmbătă 9 (22) Octomvrie. 1904.

Orientarea nóstră.

III.

Era un timp nu tocmai așa depărtat, sunt vre-o 11 anĭ de-atuncĭ, când îndeosebĭ organului nostru i-se făcea din partea celor, carĭ ajunseră a conduce partidul și politica nóstră națională, reproșul, că n'ar fi destul de orientat și că n'ar pricepe de loc înalta diplomație a „neînfricaților", carĭ credeau că vor rĕsturna o lume întrégă cu memorandul.

Cum a fost orientat organul nostru, o dovedesce faptul, că de-atuncĭ și până acuma nu s'a vĕdut nevoit de a-șĭ schimba atitudinea, și décă a simțit vre-o necesitate, a fost și este de a deveni tot mai pronunțat în validitarea vederilor sale politice.

Cum au fost orientațĭ ceĭ ce pe atuncĭ nu puteau încăpé de „Gazetă", care li-se părea că a fost făcută numai sĕ întunece și sĕ paraliseze „triumfurile" lor imaginare, am avut trista ocasiune de a vedé în decurs de 12 anĭ, de când se cocoțase în fruntea partidului noul curent de atuncĭ, numit memorandist.

De și mulțĭ anĭ ne despart de isprăvile celor amintițĭ mai în urmă, totușĭ aflăm de lipsă a constata, spre a încunjura orĭ care neînțelegere, că pentru memorand în principiu erau toțĭ fără deosebire și că curentul, de care vorbirăm, representa o abatere de la linia de purtare observată până atuncĭ în sînul partidului. Erau adecă o seamă, cum am dice, de memorandiștĭ *quand même* (cu orĭ-ce preț) tocmai așa cum noul curent de astădĭ ne-a hărăzit pe activiștii *quand même*.

Atâta se tot sbat, se svîrcolesc și se „ocoșesc" — ca sĕ întrebuințăm și o espresiune patriotică — representanții acestui curent novissim, sĕ ne facă sĕ înțelegem, că suntem prea greĭ la cap, încât sunt momente în carĭ, vĕdênd acéstă bravură acrobatică, ne năpădește de-odată și rîsul și plânsul.

Ne umflă rîsul, când îi vedem cum se sforțéză sĕ dovedéscă lumei românescĭ, că „activitatea" e viață și pasivitatea e mórte, că numai activiștii pricep ce va sĕ dică a lupta și a îndemna poporul la luptă, ér pasiviștii sunt contrarii muncei și ai luptei și îșĭ vĕd idealul numai în „*dolce far niente*".

Era într'adevĕr ridicul, când pe la cele alegerĭ de întregire de la Nădlac și Pecĭca representanții curentului activist de adĭ strigau în gura mare, că de treidecĭ de anĭ Românii n'au făcut nimic, ci au stat cu mânile în sîn.

Orĭ dóră nu e lucru ridicol și copilăresc, când ómeni, carĭ, deși se laudă cam prea peste mĕsură cu tineretele lor, totușĭ vor sĕ trécă, credem, de ómenĭ maturĭ, vorbesc publicului și poporului nostru neorientat de „activitate" ca de un talisman din poveștĭ, care pe cei ce-l posed îi transformă în lei paralei, cu alte cuvinte fac eroi din tândale.

Apoi încă o ciudățenie. Până acuma nicĭ unul din diarele ce se dic activiste nu au esplicat și nu au lămurit cetitorilor lor adevĕratul înțeles al cuvêntului „activitate" în sens constituțional și parlamentar, așa că publicul cel mare, neinițiat în ast-fel de definițiunĭ, e ținut în idea, că a părăsi pasivitatea și a întra în activitate însémnă de a te desbrăca de cojocul, în care ai durmit și ai lenevit, și de a îmbrăca tunica cu șinóre și cismele cu pintenĭ și a lua căciula cu pană și bâta cu vêrf de plumb, pentru a porni cu banderiu la luptă.

Décă ne gândim, că asemenĭ spectacole plac masselor și că acestea sciu, décă nu din propria esperiență, apoi din audite de la vecinii de alte confesiunĭ, că mai sunt impreunate și cu câte o gustare rĕcoritóre și întăritóre, ele pot sĕ-șĭ facă într'adevĕr ilusiunĭ, că numai acéstă luptă e cea adevĕrată.

Sĕ ne oprim însĕ aicĭ, căcĭ lucrul e mult mai serios, decât ca sĕ continuăm a'l privi din partea sa umoristică.

Am dis mai sus, că aderenții nouei direcțiunĭ sunt activiștĭ *quand même*. Trebue sĕ ne esplicăm mai deaprópe.

Când cu memorandul, cei ce făceau gură mai mare, presentau publicului memorandul nu ca un mijloc în lupta pentru îmbunătățirea situațiunei nóstre politice, ci chiar ca scop, ca ideal în lupta și stăruințele poporului. Ii aduseseră astfel pe ómenĭ acolo, ca sĕ crédă, că dela acel memorand atârnă sórtea națiunei.

Tocmai așa fac și activiștii de adĭ. Ei pun înainte chiar ca scop participarea la alegerile parlamentare, pre când acéstă participare este numai un mijloc pentru validitarea drepturilor cetățenescĭ; de unde urméză, că Românii, chiar de ar fi cu mult mai numĕroșĭ decât îi arată cele treĭ milióne stereotipe, ar puté sĕ tot ia parte la tămbălăurile electorale încă o miie de anĭ peste mileniul unguresc și sĕ fie fórte agerĭ în luptele din jurul urnelor electorale fără ca sĕ ajungă a se bucura în tótă libertatea și în tótă puterea de drepturile lor cetățenescĭ, ca Românĭ.

Adecă, décă e vorba de drepturĭ cetățenescĭ și naționale, de ce n'ar voi și pasiviștii sĕ se foloséscă de mijlócele constituționale pentru dobêndirea și asigurarea lor? Chiar cuvêntul pasivist n'arată alta decât că cel ce recurge la acest mijloc extrem de resistență o face numai pentru-că nu mai are alt mijloc de a-șĭ validita postulatele și drepturile sale pe cale normală constituțională.

Așa dér este o netrebnică apucătură a presenta pe pasiviștĭ ca pe dușmanii principiului activității, când ei numai de aceea recurg la un mijloc estrem, fiind-că nu li-se dă terêm de a-șĭ validita principiile lor constituționale.

Eată la ce absurditate ajung activiștii cu orĭ-ce preț; eată miseria activismului, care se consideră ca scop de sine și nu-șĭ mai bate mult capul cu principii și cu programe, căcĭ nu vede nicĭ îndĕrĕt, nicĭ înainte.

Dér aicĭ am ajuns la un punct, unde ni-se curmă rîsul și ne podidesce plânsul!

Brașov, 8 (21) Octomvrie.

Conferență episcopéscă. La 19 Octomvrie n. s'a întrunit în palatul primatelui rom. catolic din Buda conferența episcopilor catolicĭ, presidată de primatele Claudiu *Vaszary*. Presupunerile nóstre s'au împlinit. Archiereii românĭ unițĭ au participat și de astă-dată și încă în corpore: metropolitul Dr. Victor *Mihalyi* din Blașiŭ și episcopii Dr. D. *Radu* (Oradea-mare), Dr. V. *Hossu* (Lugoș) și Dr. I. *Szabo* Gherla).

Primul punct al conferenței a fost *afacerea autonomiei catolice*. Se scie, că guvernul a rugat la timpul sĕu pe episcopatul catolic, sĕ-șĭ dea părerea asupra elaboratului congresului catolic despre autonomie. In conformitate cu acésta, s'a ales în conferența de la 23 Octomvrie anul trecut o comisiune de treĭ, ca sĕ se ocupe de acéstă afacere. In numele acestei comisiunĭ a raportat acum episcopul *Szmrecsányi* asupra părerei comisiunei. Conferența a luat spre scire cu mulțumită raportul ce i-s'a presentat.

Al doilea obiect a fost *codificarea dreptului bisericesc*. Comisiunea însărcinată cu studiarea acestei cestiunĭ, șĭ-a făcut raportul, care va fi presentat viitórei conferențe, și atuncĭ se va numi unul séu mai mulțĭ jurisconsulțĭ eclesiasticĭ, carĭ vor representa corpul episcopesc în Roma.

Au venit apoi la ordinea dilei următórele cestiunĭ: Planul de învĕțămênt în institutele preparandiale romano-catolice de rit latin și grecesc (!!?) din Ungaria; planul de învĕțămênt din nou revisuit în școlele poporale romano-catolice de rit latin și grecesc (!!?) din Ungaria și regularea esamenelor de calificațiune a învĕțătórelor de la școlele poporale și civile romano-catolice. Conferența a primit tóte propunerile referitóre la aceste cestiunĭ.

Episcopul *Mailath* din Alba-Iulia a raportat apoi asupra catechismului redactat pentru școlele poporale. Catechismul se va introduce cu începutul noului an școlar.

Neputêndu-se încheia discuțiunea asupra tuturor obiectelor, s'a hotărît, ca conferența sĕ se continue și a doua di (erĭ Joi).

Expulsarea lui Sardelly. Am amintit deja de expulsarea directorului diarului grecesc „*Iris*" din Bucurescĭ. Tótă pressa română este de acord, că mĕsura acésta a fost necesară și ceea ce regretă este, că espulsarea nu s'a făcut mai nainte. De un timp îndelungat, kir Sardelly șĭ-a bătut joc de opiniunea publică română, debitând chiar în capitala României injurii împotriva țĕrii, de a cărei ospitalitate se bucură. Acest domn a desconsiderat regulele celei mai elementare cuviințe, insultând țera, unde șĭ-a găsit asil. Grecii se bucură în România de o mare libertate, chiar de libertatea de propagandă pentru cause antipatice sentimentului Românilor. Dealtmintrea înțelegem nĕcazul ce-l simt, când se gândesc la eventualitatea, că într'o di își vor pierde clientela română în Macedonia. Asta însĕ nu e motiv, ca România sĕ tolereze necuviințele unor scribĭ fanaticĭ. — Este destul de isbitor vĕdênd că chiar Grecii împământenițĭ în România se fac agenții causei elene din Macedonia și ar fi culmea sĕ fie tolerațĭ și strĕinii a se obrăznicii în propria capitală.

Dieta Bucovinei. In ședința de Marțĭ a dietei bucovinene au interpelat deputatul român *Simionovicĭ* și soțĭ pe presidentul țĕrii în cestiunea completării filialei primului gimnasiu de stat din Cernăuțĭ într'un gimnasiu de sine stătător și în cestiunea *înființării fără întârdiere a câte unei clase paralele române* și germane pe lângă clasa V. gimnasială esistentă. O propunere în același sens au înaintat și deputații bar. A. *Hurmuzachi* și soțĭ. După cetirea și motivarea mai multor propunerĭ, se votéză guvernului și consiliului pentru cultura țĕrii mulțumită pentru acțiunea inițiată de a procura cucuruz pentru poporațiunea lipsită a țĕrii. Presidentul Dr. Bleyleben mulțumesce camerei pentru acest vot și promite, în numele guvernului, tot concursul pentru ameliorarea situațiunei populațiunei bucovinene. Dieta votéză apoi mai multe resoluțiunĭ cu privire la *combaterea pelagrei*, luând cu plăcere la cunoscință mĕsurile și pregătirile făcute de guvern în fața acestui pericol amenințător.

Cuvîntarea regelui Carol

la serbarea centenarului Seminariului Veniamin Costache din Iașĭ.
(4 Octomvrie v. 1904.)

Primirea căldurósă ce a doua nóstră capitală a făcut Reginei, Mie și familiei Mele, ne-a dovedit dragostea adêncă și netărmuritul devotament ce ea ne păstréză neschimbat. De asemenea și cuvîntările cu carĭ ne întîmpinațĭ aci, ne arată cât de vii sunt în inima iubitului nostru popor aceste sentimente, pe carĭ le tălmăcițĭ în mod așa de vrednic și de înalt.

Din partea Domniilor vóstre nu vĕ vețĭ îndoi de rĕsunetul și recunoscința nesfîrșită ce aceste mult-prețuite mărturisirĭ de iubire au deșteptat în sufletele nóstre mișcate și îmbucurate.

In acéstă viéță încărcată cu grije și lupte, omul găsesce un sprijin puternic și sigur *numai în credință. Ea înlesnesce a trece vremurile de mâhnire și încercare, ea dă tărie spre a învinge. Intâia nóstră datorie este dér de a o sădi cât mai adênc în inima poporului.*

Domnii țĕrei nĭ-au dat în acéstă privință o nobilă pildă, rĕzimându-se în tóte împrejurările pe pronia cerescă și înălțând în amintirea evenimentelor însemnate, aceste sfinte lăcașurĭ păstrătóre ale măririlor din trecut.

Este pentru mine o nemărginită bucurie sufletéscă de a fi putut lua parte la aceste treĭ dile de sĕrbătóre, închinate bisericei, și de a vedé biserica Sf. Nicolae reînființată în vechea ei strălucire și deschisă din nou slujbei Dumnedeescĭ, tocmai în anul când poporul român prăznuesce cei 400 de anĭ trecuțĭ de la mórtea ctitorului ei, marele Voevod Ștefan.

Stefan Vodă șĭ-a croit în istoria universală, ca și în inima neamului sĕu, un loc așa de mare, încât patru veacurĭ au putut trece fără a-l micșora. Prin faptele sale rĕsboinice, prin înalta sa înțelepciune politică și prin o adevĕrată evlavie, acest falnic voevod, mare printre cei mai marĭ,

ne înfăţişază o viéţă cârmuită şi însufleţită de două credinţe adêncĭ, nedespărţite isvóre de putere şi de isbândă: *credinţa în Dumnedeu şi credinţa în popor.* Ele lumineză şi tălmăcesc slăvita sa domnie. După fie-care victorie repurtată asupra duşmanului cutropitor, gândirea sa recunoscĕtóre se îndrepta cătră voinicii sĕi şi mai ales cătră acela, care ţine în drépta sa destinele popórelor şi regilor, spre a-i slăvi numele prin nenumĕrate sfinte locaşurĭ.

Ştefan Vodă este nu numai fala neamului românesc, dér şi un erou al creştinătăţei, căcĭ a întrupat în el, pe lângă virtuţile românescĭ, şi măreţul avînt al cruciaţilor, punênd singur stavilă valului năvălitor al islamului. *Impreună cu întréga suflare românéscă, care şi-a rostit piosa amintire cu o căldură în adever mişcătóre, ca întâiul rege al României unite şi de sine stătătóre îndeplinesc astădĭ o sfântă datorie către marele Voevod Ştefan, aducêndu-i prinosul recunoscinţei şi veneraţiunei mele nemărginite. Facă cerul, ca iubirea sa de ţéră şi de neam sĕ ne însufleţéscă pe toţĭ în tóte actele nóstre şi ca virtuţile lui sĕ strălucéscă de apururea în ochii urmaşilor ei, ca o pildă de urmat.*

Nu cu mai puţină mulţumire am fost fost faţă la sfinţirea bisericei Trei Erarchĭ a lui Vasile Lupu, încredinţată acum ca un scump odor iubitei mele a dóua capitale. Este o dreptate ca tocmai în sînul acestei vechĭ reşedinţe domnescĭ, care a făcut atâtea jertfe pentru unirea şi mărirea României, în care au trăit atâţia domnĭ marĭ şi metropoliţĭ slăviţĭ, sĕ se înalţe una din cele mai minunate bisericĭ ale rĕsăritului, ca un semn vĕdit al culturei şi credinţei nóstre.

Alăturea cu acest mândru monument Vasile Lupu a mai aşedat o modestă şcólă, însĕ cu scop măreţ, acela de a pregăti pe preoţĭ spre a înlocui limba slavonă cu aceea a poporului în slujba dumnedeéscă Sub orînduirea învĕţatului Mitropolit Varlaam, acéstă mică şcólă cu tipografia ce-i era alipită, deveni cu încetul un adevĕrat adăpost al culturei naţionale, făcênd sĕ se dea graiului românesc locul ce i-se cuvine şi sĕ rĕsune şi la altar. Un veac şi jumĕtate în urmă mitropolitul Varlaam găsi în marele Veniamin un urmaş vrednic de dênsul. Intru îndeplinirea gândului lui Vasile Lupu, metropolitul Veniamin închină tótă energia sufletului sĕu înflăcărat de un patriotism cald şi luminat. Intr'un lung şir de anĭ nu cruţă nimic pentru a ridica cultura morală şi intelectuală a ucenicilor sĕi şi a înlătura înrîuririle slavone şi grecescĭ atuncĭ precumpănitórea în biserica rĕsăritenă.

Astfel fù întemeiat seminarul de la Socola, care n'a întîrdiat a deveni cu sîrguinţa neobosită a marelui Veniamin, un focar de studii seriose şi o pepinieră de preoţĭ pĕtrunşĭ de înalta lor menire. Ródele acestui bine-făcĕtor aşedămênt le putem judeca astădĭ, când sĕrbătorim a suta aniversare a întemeierii sale.

Sĕ pomenim dér cu dragoste şi recunoscinţă numele neuitat al acestui venerat prelat alăturea cu numele celor mai bunĭ şi mai marĭ din fiii ţĕrei. In urma lui a rĕmas o operă tuturor sguduirilor ce-i au stat împotrivă, el ne-a transmis'o ca o dovadă pipăită de patriotismul clerului românesc şi de strînsa legătură ce în totdeauna a domnit între propăşirea bisericei şi desvoltarea Statului Român.

Silinţele lui Veniamin n'au fost dér deşarte, de óre-ce pe lângă biserica mitropolitană începută de dênsul, se ridică astădĭ acéstă nouă clădire în care se va urma cu sfiinţenie învĕţămêntul sĕu.

Când o întocmire evlaviósă se cobóră de la o obărşie aşa de curată, ea nu póte da decât róde binecuvêntate de Dumnedeu.

Doresc din adêncul sufletului, ca amintirea acestor dile de sĕrbătóre chemate a întări credinţa în inimile nóstre, sĕ ne ajute a întîmpina cu bărbăţie greutăţile acestui an aşa de puţin mănos pentru ţéră.

Sĕ înălţăm dér cu toţii rugile nóstre fierbinţĭ cătră A-tot-Puternicul, ca sĕ nu înceteze a revărsa bine-cuvîntările sale asupra scumpei nóstre Românii şi iubitorului nostru popor.

Rĕsboiul ruso-japones.

Judecând după scirile sosite în urmă de pe câmpul de rĕsboiŭ, luptele de cincĭ dile de la Yantai şi Poensiku n'au avut un caracter decisiv. Tot aşa nicĭ luptele mai nouĕ de la Saho.

Incercarea Japonesilor de a ataca şi a respinge flancul drept al Ruşilor n'a succes, şi Japonesii au trebuit sĕ evacueze Sahopu, punctul de razim al flancului drept rusesc. In acésta constă succesul armatei rusescĭ. In urma acestui succes, Ruşii au putut sĕ trécă de pe malul drept al rîului Saho pe malul stâng, recucerindu-şĭ posiţiunile de mai înainte şi astfel s'a înlăturat un mare pericol pentru aripa de vest a liniei rusescĭ, care era pe aci sĕ fie încunjurată şi întregul front rusesc respins.

Acest succes dobîndit de Kuropatkin a costat jertfe marĭ, dér jertfele aceste au trebuit aduse, fiind-că nu era în joc numai flancul drept rusesc, ci întréga armata rusésca şi, natural, întréga campunie.

Cu acest succes Kuropatkin s'a mulţumit de-ocamdată şi a încetat cu înaintarea, ocupându-se numai cu susţinerea terenului ocupat la Saho.

Pentru Japonesĭ eşecul atacului lor de împresurare se póte compara cu oprirea înaintării lui Kuroki pe malul drept al rîului Taiciho în lupta de la Liaoyang. Ca şi la Liaoyang, aşa şi la Saho a fost zădărnicit planul Japonesilor de a tăia linia de retragere rusésca, prin ceea-ce Japonesii nicĭ aicĭ n'au putut sĕ obţină un resultat decisiv pentru campanie. La Liaoyang Kuroki, la Saho Oku a scăpat ocasiunea de a face din retragerea lui Kuropatkin un desastru şi de a da ciocnirilor sângerose şi îndelungate caracterul unei lupte decisive.

Luptele de la Saho.

„Tageblatt“ din Berlin anunţă cu data de 18 l. c.: După scirile mai nouĕ luptele de lângă Saho începute la 16 l. c. *au luat o întorsătură favorabilă Ruşilor.* Intorsătura acésta a fost provocată de reserva puternică a lui *Kuropatkin* şi de întrevenirea lui personală. Cu mare eroism el şi-a angajat în luptă corpurile de armată, ce le avea în reservă, până când în cele din urmă a dobîndit succese. In luptele aceste au participat corpurile de armată europene 10 şi 17 şi corpurile de armată siberiene 4 şi 6. La aripa stângă *Oku* n'a putut sĕ înainteze, ér armata lui *Nodzu*, asupra căreia a cădut tot greul luptelor, póte fi considerată ca definitiv bătută.

Acelaşĭ diar anunţă din *Mukden* următórele: Deşi lipsesc amĕnuntele, totuşĭ e clar, că Lunia trecută Ruşii au ocupat mai multe posiţiunĭ de luptă şi au înaintat. Aşa, gara de la Sahe este din nou în stăpânirea Ruşilor. Trupa de cavalerie a lui *Miscenko* s'a distins în diferite rêndurĭ. Lunĭ nóptea lupta a durat până la 11 óre. Marţĭ, în urma plóiei torenţiale, a fost pretutindenĭ linişte.

„Lokalanzeiger“ anunţă din *Petersburg:* Scirea despre succesul armatei rusescĭ a produs o estraordinară bucurie în tóte cercurile populaţiunei. In decursul luptei aripa stângă japonesă a fost fugărită; acéstă aripă a fost cu totul tăiată de cătră o divisiune rusésca de grosul inimicului. Atacarea colinei numite Arborul-solitar este meritul generalului *Putilov* şi acestei coline Kuropatkin i-a dat numele de „Putilov“ în onórea generalului. Lupta cea mai teribilă s'a dat în jurul artileriei. Ruşii au nimicit soldaţii şi caii bateriilor japonese. In mijlocul focului celui mai teribil, *Kuropatkin* s'a dus călare pe colina cucerită şi cu cuvinte calde a lăudat trupele.

Telegramă din *Petersburg* (19 l. c.): Cu tótă plóia totenţială, care a făcut drumurile inpracticabile şi în urma căreia au eşit din alvie afluenţii fluviilor Hun şi Taiciho, lupta a continuat neîntrerupt în 18 Octomvrie. In nóptea trecută şi adĭ dimineţa Japonesii au încercat sĕ recucerésca colina Putilov, dér *Ruşii i-au respins.* Diarul *„Russ“* primesce scirea, că un corp de armată rusesc *a tăiat retragerea flancului stâng japones.*

(Oficial) Generalul *Saharow* telegrafeză statului major cu data de 19 l. c.: Nóptea de 18 spre 19 Octomvrie a trecut liniştită. *Inimicul s'a întărit la satul Linşipu.* In nóptea trecută o trupă de voluntarĭ sub comanda căpitanului *Dembovski* a plecat sĕ facă a recunóscere forte cutezată în direcţia inimicului. Fără luptă, trupa a cucerit două tunurĭ de câmp japonese.

Oyama despre eşecul lui Oku.

Mareşalul *Oyama* a trimis la Tokio un lung raport despre eşecul, ce l'a avut Dumineca trecută armata lui *Oku*, cu care ocasiune Oku a fost împresurat, a scăpat însĕ, dér şĭ-a perdut 14 tunurĭ, toţĭ artileriştiĭ şi toţĭ caiĭ de la aceste tunurĭ. Étă ce spune Oyama:

Lângă Sahopu, *Oku* se afla în luptă sângerósă cu Ruşiĭ. Oyama i-a trimis în ajutor o brigadă. După sosirea ajutórelor Oku a atacat pe Ruşĭ şi le-a luat un tun Generalul de brigadă *Yamata* a atacat atuncĭ cu o divisiune o altă trupă inimică, pe care după-ce a respins'o voia sĕ se reîntórcă Lunĭ séra la posiţia sa vechiă. De odată însĕ vĕdù, că e atacat şi împresurat de o divisiune inimică. S'a început o luptă teribilă. Divisiunea a spart ce e drept linia rusésca, însĕ ambele aripe japonese numai cu marĭ jertfe au putut sĕ-şĭ deschidă drum de scăpare, *lăsând pradă tóte tunurile,* după ce *toţĭ artileriştiĭ şi toţĭ caii au fost ucişĭ.* In lupta acésta *Japonesiĭ au pierdut 1000 de ómenĭ.*

Ce se crede în Tokio.

Din *Tokio* se telegrafiéză, că din concentrarea Ruşilor contra trupelor lui *Kuroki* şi *Nodzu* s'a conclus, că Ruşii vréu sĕ tréca érăşĭ în ofensivă. Acum însĕ se crede, că Kuropatkin n'are alt scop prin concentrarea acésta, de cât sĕ acopere retrăgérea armatei sale peste fluviul Hun.

Din Mukden se telegrafiéză diarelor englese, că *la Saho s'a începuĕ érăşĭ o luptă mare.* Amêndouĕ armatele inimice se găsesc în aceleaşĭ posiţiunĭ.

SCIRILE DILEI.

— 8 (21) Octomvrie.

Ofiţerĭ românĭ în cartierul lui Oyama. Ministeriul român de rĕsboiŭ va trimete doi ataşaţĭ militarĭ, carĭ sĕ urmeze operaţiunile de rĕsboiŭ ale armatei japonese. Aceştĭ ofiţerĭ urméză sĕ fie ataşaţĭ pe lângă cartierul general al mareşalului Oyama. Este vorba, ca acéstă importantă misiune sĕ fie încredinţată d-lor maiorĭ M. *Iliescu*, fost director al şcólei de artilerie şi geniu, şi *Cristescu* şef de stat-major . divisiei de infanterie din Bucurescĭ.

Aniversarea 60 a primarului Dr. Lueger. Cetăţenii vienesĭ în majoritatea absolută aparţinĕtorĭ partidului antisemit, au proiectat grandióse manifestaţiunĭ în onórea primarului Lueger, din incidentul aniversării a 60-a a nascerii sale. Ei au făcut subscripţii pentru un fond. care va purta numele popularului primar, ér pe Duminecă au proiectat o serenadă cu torţe pentru care s'au făcut tóte pregătirile şi s'au anunţat vr'o 3000 de cântăreţĭ din Viena şi împrejurime. Poliţia din Viena a interdis acéstă serenadă pe motiv, că în sensul legii nu e permis a-se aranja cortegiurĭ pe timpul când dieta îşĭ ţine sesiunea şi afară de aceea o însĕmnată parte a cetăţenilor (jidovii şi socialiştii!) ar puté face contra demonstraţiunĭ. — Preşedintele comitetului esecutiv d-l *Strobach* a înaintat recurs contra

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Prima durere.

Schiţă de *Emil Marriot.*

„Când fac o reprivire...“

Ea se uità mirată şi desilusionată la însoţitorul sĕu. Cum? N'avea el sĕ-i spună alt-ceva mai apropiat? Erau numai singurĭ, el şi ea. Societatea veşnic politicósă îĭ lăsà ca din întêmplare singurĭ în grădină. Intr'o alee umbrósă. Se băgase de sémă, că óspele din strĕinĭ căpătase simpatie pentru tînĕra vĕduvă. Intr'un oraş mic totul se observă repede şi aicĭ ómenii simt încă plăcere când pot sĕ îngurluéscă o păreche. Şi de aceea îĭ lăsaseră singurĭ. Mâne era sĕ plece. Era decĭ timpul suprem de a „aranja“ lucrul. Décă era sĕ se „declare“ (şi toţĭ erau de părere, că asta i-ar fi datoria), trebuia s'o facă numai decât astădĭ. Şi étă-l că începe: „Când fac o reprivire...“

Dér póte asta-i numai întroducerea. Un încunjur. Cine scie ce va urma! Şi aşa ea şĭ-a ascuns nerăbdarea sub un zîmbet, după care se încercà cu ridicarea ochilor spre cerıŭ, devenită celebră în acel orăşel, şi care d. e. pe farmacistul, — cel puţin aşa asigura el, — îl scóse din minţĭ. „Ei ce vedĭ, când facĭ reprivirea?“

„Fel de fel de lucrurĭ“, rĕspunse el zîmbind şi se uita cu drag la feţişóra ei dulce de madonă. „Şi fac bucuros reprivirĭ de acestea... Sciţĭ ce mĭ-a trecut tocmai acum prin minte? Dér ce întreb şi eu! De unde sĕ puteţĭ sci? Şi fiind-că nu sciţĭ, am sĕ vi-o spun eu. Mĕ sforţam sĕ-mĭ reamintesc, care a fost prima mea durere, şi când am vĕrsat eu pentru prima óră lacrămĭ ferbinţĭ?... Sciţĭ lacrămĭ, pe carĭ nu le mai uiţĭ?“

Prima durere? Primele lacremĭ ferbinţĭ? Valeu Dómne! Acesta începe prea de departe! Cu tóte acestea, ea s'a stăpânit din nou şi cu glas linguşitor-rugător dise: „Povestiţi-mĭ, Vĕ rog. Aşa de puţin sciu despre D-vóstră şi atât de mult aş dori sĕ vĕ cunosc... sciţĭ sĕ vĕ pĕtrund până în cele mai ascunse cute ale sufletului...“

El zîmbi din nou, de astă-dată însĕ cam ironic şi suveran. O cunoscea deja mult mai bine decât îl cunoscea ea pe el, deşi îşĭ închipuia că e atât de înţeléptă şi credea, că îl are cu totul în stăpânirea sa, fiind-că îi făcuse curte şi îi spusese câte-va vorbe dulcĭ. Scia el prea bine, ce voia şi ce aştepta dênsa, şi de ce îi lăsaseră singurĭ, şi scia şi aceea, că faţa-i drăgălaşă şi figura fermecătóre i-au încântat ochii şi i-au măglisit simţirile, — dér capul şi inima îi rĕmaseră recĭ până în momentul de faţă. Mai ales inima. Un singur cuvênt din câte a pronunţat nu i-a făcut impresie. Ii plăcea numai felul, *cum* pronunţa unele cuvinte.

„Cele mai ascunse cute?“ repetà el şi aruncà o privire piezişă asupra ei. „Asta nu merge aşa uşor. Dér în sfirşit un pas se póte face înainte. Aşa-dér: Prima mea durere! Da, sciu când am avut acea durere şi cât de amare erau lacrĕmile, ce le-am vĕrsat atuncĭ. Eram un băieţel de vr'o şase anĭ. Am trăit până la aceea etate la ţéră, unde aveam casa nóstră proprie împrejmuită de grădină. Atuncĭ au venit aşa împrejurările, sĕ ne mutăm la oraş şi sĕ ne luăm adio de la casă şi grădină şi de la Hector, cânele nostru cel mare. Nicĭ prin vis nu mĭ-ar fi trecut, că Hector nu va veni cu noi, şi părinţii nu mĭ-au spus până în ultimul moment. Când era sĕ plecăm, am întrebat de câne. Nu era nicăirĭ. Servitórea îmĭ şopti că părinţii au vêndut pe Hector mă celarului din sat şi că de-acum va trage la căruciorul acestuia. M'a cuprins o mânie nespusă şi am alergat acasă la măcelarul. Şi acolo am găsit pe Hector. Adecă întâiŭ l'am audit. Urla de se prăpădia. Şi l'am revĕdut în curte, legat de un lanţ“

Se opri. Ea observà că s'a îngălbenit.

„Eram numai cât pumnul“, continuă domnul, dér aşa mic cum eram, mĕ simţeam forte sĕ rup lanţul. Şi am împins ş lovit pe măcelarul. Omul acesta cu tótă meseria lui, care adesea te face sĕlbatic era bun şi blând. Se încercà sĕ mĕ mân găe şi sĕ mĕ liniştéscă asupra sorţiĭ lu Hector. Spunea, că nu va sta mult timp legat. Numai până vom pleca noi şi e ne va pierde urma şi se va mai obicĭnu pe lângă casa noului stăpân. Eu însĕ n puteam fi mângăiat, nicĭ liniştit. Au trebuit sĕ mĕ ia cu forţa şi lacrămile, c le-am plâns atuncĭ, erau atât de amare ş atât de ardĕtóre, cum numai pot sĕ fie l un copil în prima sa durere mare“.

„Credeţĭ d-vóstrĕ în general, că c

acestei mĕsurĭ polițienescĭ și în partidul social-creștin domnesce o agitație estra-ordinară din causa acestei interdicerĭ volnice.

Inepții șoviniste. Se scie, că în urma legii despre maghiarisarea numelor de localitățĭ, numele „oficial“ al localităților este cel maghiar și în actele oficiale ale órganelor statului este interdis a se întrebuința numirile românescĭ séu nemțescĭ. Pe cât scim noi însĕ, bisericile useză mai departe de numirile vechĭ și în usul privat se întrebuințéză de asemenea numirile întrebuințate din timpurĭ imemoriale, românesce séu nemțesce etc. Cui i-ar veni în minte d. e. absurditatea sĕ céră de la diarul „Kronstädter Zeit.“, care de 70 anĭ pórtă acest titlu, sĕ încépă a se numi de-odată „Brassóer Zeit.?“ —Copoii însĕ de la diarul „Ellenzék“ din Clușiŭ au descoperit o demonstrație nepatriotică în faptul, că pe statutele reuniunei femeilor din Clușiŭ nu stă tipărit numele oficial *Kolozsvár.* Etă ce scrie nădădăiosul diar sub marca „Valahĭ clușenĭ nepatrioticĭ“:

„Valahii din Clușiŭ din timp în timp violéză (!!) demonstrativ legile maghiare. Clușiul nu-l scriu cum ordonă legea: *Kolozsvár*, ci *Clușiŭ.* Ni-se trimite o tipăritură verde, pe care se pot ceti următórele:

„Statutele Reuniunii Femeilor gr. cat. „Sfânta Maria“ pentru decorarea bisericei gr. cat. din Clușiŭ. Clușiŭ 1904. Tipografia „Carmen“ P. Barițiu.

„Atragem atențiunea parchetului asupra acestor agitațiunĭ“.

Nu i-ar face rĕu reporterului înfierbîntat de la diarul șovinist, sĕ ia în fie-care di câte un duș rece la băile „Diana“ din „Kolozsvár“, ca sĕ-i mai trécă gărgăunii.

Cununie. Dr. Octavian *Russu*, advocat, și văd. Emilia *Tilea* născ. Dr. Rațiu, căsĕtorițĭ. Sibiiu-Șmig, în Octomvrie 1904.

In ultima conferență comună a corpului profesoral de la șcólele centrale române din Brașov s'a decis introducerea ortografiei nouĕ a Academiei Române în usul șcólelor române din Brașov. De asemenea se vor tipări de-acum înainte și tóte manualele didactice, ce se vor eda de profesorii acestor șcóle, cu noua ortografie.

Un atentat asupra deputatului Ugron. Din Odvorheiul sĕcuiesc se telegrafiéză următórele: Deputatul Ugron, care se află de present pe moșia sa din Betlenfalva i-a dat unui lucrător, cu numele Zacharias Demeter, cu care ajunsese în certă, o palmă. Lucrătorul a ridicat atuncĭ sĕcurea voind sĕ crepe capul lui Ugron. Ugron observând acésta s'a apĕrat cu brațul, care i-a fost rupt prin lovitura sĕcurei. După acésta lucrătorul înfuriat a fugit acasă, a luat un revolver și reîntorcêndu-se a descărcat de trei-orĭ asupra lui Ugron, fără însĕ sĕ-l nimerescă.

Militare. D-lui căpitan de cl. I. Ioan *Boeriu* de la reg. Nr. 68 de infanterie i-s'a esprimat mulțumirea prea înaltă pentru îndelungatele și zelósele sale servicii. — D-l sublocotent Petru *Ionescu* de la reg. Nr. 3 al vênătorilor tirolezĭ a fost mutat la reg. Nr. 2 în locul sublocotenentului Rudolf *Maurer*, care prin învoială reciprocă a consimțit a se transfera la reg. vênătorilor. — Aron *Lupean* oficial de edilitate militară a fost transferat la corpul 15 de armată.

Pentru masa studenților românĭ din Brașov au întrat: de la d-l *D. Făgărășianu*, prof. cu ocasia dilei sale onomastice **20 cor.**, ér de la d-l *Ioan G. Stroescu* din Ploescĭ un ajutor de **50 cor.** Priméscă generoșii donatorĭ cele mai căldurose mulțămite. — *Direcț. șcól. medii gr. or. române.*

Transportarea osĕmintelor lui Krüger în Africa. In docurile din Rotterdam se repară de present vaporul „Batavier IV“, care e menit sĕ transpórte pe la sfîrșitul acestei lunĭ osĕmintele lui Krüger în Africa. In salonul acestui vapor îmbrăcat în negru va fi aședat sarcofagul fostului president al Transvaalului. Mormêntul din Pretoria, unde vor fi depuse spre vecĭnică odihnă osĕmintele lui Krüger, e deja gata și deplin aranjat pentru primirea sarcofagului.

Jefuire de biserică. In nóptea de 15 spre 16 Octomvrie nisce spărgĕtorĭ necunoscuțĭ au întrat pe feréstra bisericei r. catolice din Șomcuta-mare și au furat toțĭ banii din caseta lui S. Anton.

Premiile poliției vienese. Președintele poliției din Viena cav. de Habrda a decis de a arăta recunoscința sa pentru serviciile ce le-a făcut în interesul siguranței publice față de acele persóne, carĭ mai întâiŭ au dat prin depunerile lor poliției mijlocul de a afla urma părechii criminale Heinrich și Francisca Klein, carĭ au ucis în locuința lor pe bĕtrânul Sikora, și carĭ au fost arestațĭ la Paris. Aceste persóne sunt birjarul din Viena K. Walz, care a dat cea mai prețiósă indicațiune poliției, spunênd cu de-amĕnuntul cum a dus părechea criminală cu cele două coșurĭ de drum de la locuința lor la gara de vest din Viena. Acesta a primit un premiu de 500 cor. Apoi fu premiat hamalul de la gara din Salzburg, care și-a adus aminte de părechea criminală și ast-fel s'a dat de urma lor la Basel și mai târdiu la Paris. Acestuia i-s'a dat un premiu de 100 cor.

La șcóla de rĕsboiŭ din Viena între 115 locotenențĭ și sublocotenențĭ primițĭ în anul I, vedem la locul 4 și numele d-lui locotenent Aurel *Cosgaria* de la regimentul 5 de infanterie.

Scirĭ mĕrunte din România. M. Sa *Regina României* va petrece în luna Ianuarie timp de 2 sĕptĕmânĭ în Veneția, ér de aicĭ va pleca la Neuwied pe 2 sĕptĕmânĭ.

— Cu ocasiunea visitei Familiei Regale la Iașĭ principele Urusof, representantul Rusiei sĕ fi comunicat Regelui Carol, că *Țarul Nicolae* va face în curênd o visită M. S. Monarchului nostru, ér după aceea va visita pe Regele Carol la Bucurescĭ.

— *Metropolitul Primat* al României s'a reîntors alaltăerĭ din strĕinătate, unde și-a căutat de sănĕtate, la Bucurescĭ. Starea sanitară a Inaltului prelat e mulțumitóre.

— Alaltăerĭ a isbucnit *un mare foc* în Brăila, care a prefăcut în cenușe trei edificii marĭ împreună cu magazinele comercianților Țoluca, Bălcănescu, Brătuca, Sbârlea și Ciurea. Paguba se urcă la 400,000 lei. Incendiații au fost asigurațĭ la olaltă la suma de 300,000 lei.

Secretarul legațiunei române din Paris, prințul Anton *Bibescu* a fost decorat cu crucea de cavaler al ordinului legiunei de onóre. Prințul Bibescu este autorul unei drame „Les Jaloux“ care s'a representat sĕptĕmâna trecută cu mare succes pe scena teatrului de l'Oeuvre din Paris.

— Duminecă în 30 Oct. n. se va desvăli în comuna Grivița (jud. Bêrlad) un monument ridicat lui *Cuza-Vodă* pe cheltuiala d-lui senator și cunoscut filantrop Stroe *Belloescu.*

O păreche bĕtrână. Aron Rosenfeld din S. Ivan (comit. Têrnavei, nu se spune însĕ décă e Têrnăva mare séu cea mică?) este un jidov de 100 anĭ, a căruia balabustă trăiesce de asemenea, fiind în etate de 98 anĭ. Părechea e căsătorită de la 1826. Foile maghiare comunicând scirea acésta, spun că bĕtrânul Rosenfeld și-a câștigat la 1848 marĭ merite patriotice prin aceea, că a scăpat „din ghiarele Românilor“ pe contele Bethlen Lajos, care purta în corpul sĕu 18 împunsăturĭ de lance. Ca recunoscință familia Betlen i-a acordat o lungă serie de anĭ în condițiunĭ favorabile arînda regalului dintr'o comună de pe moșia lor.

Scirĭ mĕrunte. Miercurĭ a avut loc înmormêntarea solemnă a *principesei de Asturia.* Papa a adresat Regelui Spaniei din acest incident condolențele sale.

— *Ofițerii francesĭ*, carĭ au fost câte-va dile óspeții Regelui Petru, au plecat erĭ în Franța.

— Fabricantul evreu *Taussig*, care după-ce comisese diferite fraude în suma de 700,000 cor. fugise causând falimentul firmei sale, a fost arestat alaltă-erĭ în insula Tenerifa.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 20 Octomvrie. Ministrul instrucțiunei publice a presentat proiectul pentru revisuirea legiĭ despre *instrucția primară.* Disposițiile acestui proiect de lege sunt destul de cunoscute. Legea, după ce se va adopta, se va *eseeuta în 4 anĭ. Guvernul va închide temporar séu definitiv tóte preparandiile nemaghiare, cari nu se vor conforma legiĭ.*

Londra, 20 Octom. „Standard“ anunță din cartierul general al lui *Kuroki*, că *Kuropatkin* a dat ordin trupelor sale, ca sub nicĭ o împrejurare sĕ nu se retragă la Mukden. De aicĭ se conclude, că el din nou vrea sĕ atace.

Petersburg, 21 Oct. Scirĭ de pe câmpul de rĕsboiŭ spun, că două divisiunĭ japonese, una la flancul stâng, alta la centru, au fost respinse la 19 l. c.

Londra, 20 Octomvrie. Din cartierul lui Oku se anunță: O trupă de 5 batalióne și trei bateriĭ au fost atacate de forțe covîrșitóre rusescĭ. Japonesiĭ au pierdut 8 tunurĭ.

Berlin, 20 Oct. Situațiunea la Saho e neschimbată. Décă Japonesii își vor puté susținé posițiunile actuale, Kuropatkin va fi silit sĕ se retragă peste Hunho.

Londra, 20 Octomvrie. Agenția „Reuter“ anunță din cartierul lui *Oku*, că Japonesii deși au înaintat, nu li-a succes a tăia linia de retragere a Rușilor.

Berlin, 21 Octomvrie. După o telegramă a lui „Vossische Ztg.“ atât *Kuropatkin*, cât și *Oyama* își întăresc centrul armatelor lor. O luptă mare se aștéptă în tot momentul.

Diverse.

Liga contra înjurăturei. Nu de mult s'a înființat în Londra o societate cu scop de a șterge de pe fața pămêntului înjurăturile. Fie-care membru al acestei societățĭ trebuia sĕ se oblige în mod solemn la întrarea sa în acéstă ligă, sĕ nu înjure de loc. La început lucrurile mergeau bine și liga numĕrà în scurt timp 10,000 membrii. Astădĭ însĕ sunt d'abia 100. Ce s'a întêmplat?

Mai întâiŭ vre-o 4000 membrii au trebuit dațĭ afară, fiind-că nu și-au ținut promisiunea, fiind prinșĭ înjurând în mod necuviincios. Peste 5000 au eșit de bună-voie din ligă, fiind-că nu se simțiau în stare de a-și ține promisiunea; cei mai mulțĭ din aceștia diceau, că le e imposibil de a se reținé a nu înjura servitorii și servitórele, carĭ nu arare-orĭ ițĭ amărăsc viața prin purtarea lor provocătóre și adese-orĭ necuviinciósă.

Presidentul Ligei însĕ, un judecător bĕtrân, pe lângă tóte acestea, nu-și perde speranța în viitorul acestei societățĭ. El sĕ fi esclamat dĕunădĭ față de un prietin: „Și décă toțĭ ne părăsesc, totuși sciu că cel puțin 10 membrii îmĭ mai rĕmân!“ — Din acéstă ligă fac adecă parte și dece — *surdomuțĭ.*

POSTA REDACȚIUNEI.

P. — O. M. — Las' sĕ se mai învechéscă amintirile.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil **Traian H. Pop.**

---

piii pot sĕ simtă așa de adênc și violent?“ întrebà tînĕra vĕduvă în ton de îndoială, cu o ușóră nuanță de ironie. „Dumnedeule, Câtă sentimentalitate la un bărbat!“ își gândea în sine. „După atâția anĭ el se îngălbenesce când vorbesce de istoria asta veche. Nu mai încape îndoială, că este o trăsătură bolnăviciósă și ridicolă“. In acest moment i-se părea că este superióră față cu el.

„Și d-vóstră nu credețĭ că un copil ar puté simți adênc?“ întrebà el. „N'ațĭ simțit vr'odată înși-vĕ cum pot sĕ sufere copiiĭ?“

„Nu!“ Și își scuturà zîmbind capul blond. Ii plăcea că conversația a luat o turnura personală, unde nu trebuia numai sĕ asculte, ci putea sĕ vorbéscă despre sine și despre părerile sale. Micul ei Eu era pentru dênsa tema cea mai interesantă pe lume. Și ea sciea prea bine, unde are de gând s'o scótă cu conversația — voia sĕ se certe cu ea, sĕ o convertéscă la părerile sale, sĕ-i facă educația. Asta o vréu toțĭ bărbațiĭ. Mai ales când iubesc. Și îi poțĭ încurca fórte ușor, décă ii contradicĭ, le facĭ oposiție, îi nĕcăjescĭ și în sfîrșit pe neobservate cedezĭ. Asta le măgulesce vanitatea și necesitatea ce o au de a se simți învingĕtorĭ. O, ea era prea iscusită și se pricepea la arta de a prinde bărbațiĭ!

„Nu“, dise ea încă odată și utilisà din nou apucătura sa faimósă cu ridicarea ochilor. „Am fost ca copil senină și mulțumită. Și décă mĕ întrebațĭ care mĭ-a fost prima durere, așĭ fi fórte încurcată, ce sĕ rĕspund la acéstă întrebare.

„Atât mai bine pentru D-vóstră“, rĕspunse el tot zîmbind. Vocea lui însĕ era sécă și rece.

„Aha! Incepe sĕ se nĕcăjéscă“ își gândea ea satisfăcută. „Asta-mĭ place“, și aruncând spre el o privire galeșă urmà așa: „N'aș vré totușĭ sĕ vĕ las nemulțumit. Imĭ veni tocmai în minte ceva din copilăria mea, un mic episod... Și acest mic episod mi-se pare că mĭ-a fost prima durere. Era la diua nasceriĭ mele. Intre alte cadourĭ am primit și o hăinuță albă. Prima hăinuță albă! Așa dér un eveniment pentru o fetiță. In onórea mea s'a dat după amiadĭ o serbare de copiĭ cu șocolată, înghețată și prăjiturĭ. Firesce, am îmbrăcat haina albă și mĕ bucuram înainte, că eu voiŭ fi singura îmbrăcată în alb și voiŭ fi mai pe sus de cât tóte tovarășele mele. Asta era pentru mine lucrul de căpetenie. Și au venit tóte și... tóte erau îmbrăcate în alb. N'am fost mai pe sus de cât nicĭ una. Una chiar, cu buclele marĭ lăsate pe umerĭ, a fost mai admirată decât mine. Atuncĭ am simțit, pe cât îmĭ aduc aminte, prima durere, și atuncĭ am vĕrsat primele lacrămĭ ferbințĭ. Istoria mea este mai puțin mișcătóre de cât a d-vóstrĕ. Nu-i așa? Ea se uita cu un zîmbet cochet la el. „Și D-vóstrĕ disprețuițĭ de sigur, pe mica și vanitósa fată care a vĕrsat lacrămĭ din pricina unei haine?“

„De ce? replicà el. „Fiind-că fetița simția ca o damă mare?“

„Se nĕcăjesce strașnic“, își gândea ea mulțumită.

Era însĕ în erore. El nu se nĕcăjia câtușĭ de puțin. Era ceva mai rĕu. In aceste puține momente de petrecere la olaltă, ea îi deveni cu desĕvêrșire indiferentă. Spre a-l ațîța și mai mult, ea adaogà: „Avețĭ dreptate. In fie-care copilă este ascunsă o femeie. Și mie, când eram încă fetiță mică, îmĭ era mai importantă o haină, de cât un dulău de la țéră“...

„De asta nicĭ nu mĕ îndoiam“, rĕspunse el calm. Eu încă mĭ-am rĕmas consecuent. Astădĭ tot așa de puțin pot privi un animal, ce sufere, ca și atuncĭ“.

„Și eu tot așa mĕ nĕcăjesc ca și atuncĭ, când într'o societate nu eu am toaleta cea mai frumósă“ dise ea și se uita provocătóre la dênsul.

„Da, ómeniĭ nu se prea schimbă“. Și imediat adăogà în ton politicos: „Mĕ tem sĕ nu rĕcițĭ. Nu credețĭ, că ar fi bine sĕ întrâm? A început sĕ fie cam rĕcóre“.

Ea aruncà o privire consternată și spăriósă asupra lui. Și recunoscù după trăsătura fină, ironică din jurul gurei, că nu numai că nul'a nĕcăjit, dér că l'a perdut pur și simplu.

Iși suprimà cum putù ciuda și rușinea și rĕspunse în ton artificial indeferent: „Da. E rĕcóre, sĕ mergem!“

Pe drumul scurt până la casă au vorbit despre vreme.

După ce a plecat și când era sigură că nu o mai póte audi, lăsà a se înțelege că atuncĭ în grădină a cerut'o, ea însĕ... l'a refusat.

— *sl.* —

Cursul la bursa din Viena.

Din 20 Octomvrie n. 1904.

Renta ung. de aur 4%	119.05
Renta de corone ung. 4%	97.95
Impr. căil. fer. ung. în aur 3½%	89.25
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	97.90
Bonuri rurale croate-slavone	98.50
Impr. ung. cu premii	210.—
Losurî pentru reg. Tisei și Seghedin	162.85
Renta de hârtie austr.	99.85
Renta de argint austr.	99.75
Renta de aur austr.	119.65
Renta de corone austr. 4%	99 90
Bonurî rurale ungare 3½ %	91.30
Losurî din 1860	154 75
Acții de-ale Băncei austro-ungară	16.35
Acții de-ale Băncei ung. de credit	781.75
Acții de-ale Băncei austr. de credit	668.—
Napoleondorî	19.07
Mărcî imperiale germane	117.52½
London vista	239 32½
Paris vista	95.22½
Note italiene	95.20

Cursul pieței Brașov.

Din 20 Octomvrie n. 1904.

	Cump.		Vênd.
Bancnote rom.	18.88		18.92
Argint român.	„ 18.80	„	18.90
Napoleond'orî.	„ 19.02	„	19.10
Galbenî	„ 11.20	„	11.30
Ruble Rusescî	„ 2.53	„	2.55
Mărcî germane	„ 117.20	„	117 40
Lire turcescî	21.50	„	21.60
Scris. fonc. Albina 5%	101.—	„	102.—

Prețurile cerealelor din piața Brașov

Din 21 Octomvrie 1904.

Mesura seu greutatea	Calitatea.	Valuta în Kor.	fil.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos	16	—
„	Grâu mijlociu	15	80
„	Grâu mai slab	15	50
„	Grâu amestecat	12	20
„	Secară frumosă	10	30
„	Secară mijlocia	9	90
„	Orz frumos	8	60
„	Orz mijlociu	8	40
„	Ovĕs frumos	7	20
„	Ovĕs mijlociu	7	—
„	Cucuruz	12	—
„	Mălaiu (meiŭ)	10	—
„	Mazăre	16	—
„	Linte	23	—
„	Fasole	19	—
„	Sĕmînță de in	21	60
„	Sĕmînță de cânepă	9	20
„	Cartofî	2	10
„	Măzăriche	—	—
1 kilă	Carne de vită	—	96
„	Carne de porc	1	20
„	Carne de berbece	—	76
100 kil.	Sĕu de vită prospĕt	42	—
„	Sĕu de vită topit	60	—

Têrgul de rîmătorî din Steinbruch.

Starea rîmătorilor a fost la 18 Oct. n. de 37.705 capete, la 19 Oct. au întrat 694 capete și au eșit 422 capete rĕmânênd la 20 Octom. n. un numĕr de 37,977 capete.

Se noteză marfa ungurescă: veche grea dela — — — fil. tînĕră grea dela 114—115 fil., de mijloc dela 114—115 fil. ușoră dela 114—115 fil. — Sêrbescă: grea 115—116 fil., de mijloc 114—115 fil., ușoră 111—112 fil. kilogramul.

Dela vice-comitele comitatului Brassó.

Nr. 9223—1904.

PUBLICAȚIUNE.

La cererea comunei Brassó pentru acordarea concesiunei pe basa §-lui 161 și a celor următorî din art. de lege XXI din anul 1885, a înființării canalisăriî intenționate; pentru esoperarea acelei concesiunî, ordonez pertractarea la fața locului, care în sensul § lui 163, din articolul de lege XXIII, din anul 1885, se va ține în **26 Noemvrie a. c.** la 9 ore a. m. ca loc de întâlnirea părților interesate, hotăresc sfatul orășĕnesc.

Acésta o aduc părților interesate la cunoscință cu aceea observare, că planul pentru lucrările de apă, opiniunile esperților, precum tóte lucrările referitóre la canalisare, sunt espuse pe 30 de zile în oficiul primarului orașului.

Provoc decî pe toțî acei interesațî, carî au de gând de a face obiecțiunî, se facă acestea séu în decursul espunerei lucrărilor în scris, séu verbal în decursul pertractării.

Obiecțiunile făcute mai târziu nu se vor lua în considerare.

Brassó, în 13 Oct. 1904.

Dr. Jekel m. p.
vice-comite.

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei"

se pot face orî și când pe timp mai îndelungat séu lunare.

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Octomvrie st. n. 1904.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Budapesta:

I. Trenul mixt la óra 5·32 min. dimin.
II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2·45 m. p. m.
III. Trenul de pers. la óra 8·7 min. séra.
IV. Tr. accel. p. Arad la órele 10·26 m. séra.

Dela Brașov la Bucurescî:

I. Trenul de persóne la óra 3·55 m. dim.
II. Tren accel. la órele 4·59 m. dim.*)
*) (Nu mai până în 15 Novembre).
III. Trenul mixt la órele 11·35 m. a. m.
IV. Trenul accel. la óra 2·19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
V. Tren mixt la órele 6·50 séra.* (care circulă numai la Predeal).

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu și Ciuc-Ghimes:

I. Trenul de pers. la óra 5.25 min. dim.*
II. Trenul mixt la óra 8·45 min. a. m.* (* au legătură până la Ciuc-Gyimes).
III. Trenul de per. la óra 2·50 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Szereda).
IV. Tren de pers. la órele 6.34 m. séra.*

Dela Brașov la Zêrnescî (gara Bartolomeiu)

I. Trenul mixt la óra 9·2 min a. m.
II. Trenul mixt la óra 5·26 min. p. m.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

I. Tren acc. p. Arad la órele 4·52 m. dim.
II. Trenul de persóne la óra 7·50 dim.
III. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 2·9 m. p. m.
IV. Trenul mixt la óra 9·27 min. séra.

Dela Bucurescî la Brașov:

I. Tren. de pers. la óra 7·28 min. dim.
II. Trenul accel. la óra 2.18 min. p. m. (Are legătură cu Sibiiu și Cluj).
III. Trenul pers., la óra 4·55 m. p. m.
IV. Trenul mixt. la óra 9·18 min. séra.
V. Tr. accel. la órele 10·14 m. séra. (Numai până în 15 Novembre).

Dela Kezdi-Oșorheiu și Ciuc-Ghimes la Brașov

I. Trenul de persóne la óre 8 25 m. dim. (are legătură cu Ciuc-Sereda).
II. Trenul de pers. la óra 1·59 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Gyimes).
III. Trenul mixt, la óra 6·10 m. séra.*)
IV. Tren mixt, la órele 10·1 m. séra.

Dela Zêrnescî la Brașov (gar. Bartolomeiu.)

I. Trenul mixt la óra 7·02 min. dim.
II. Trenul mixt la óra 1·12 min. p. m.

„Gazeta Transilvaniei" cu numĕrul à **10 fil.** se vinde la zaraful **Dumitru Pop** și la **Eremias Nepoții.**

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.